

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 12P/20/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316200977
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Myrtill Vojteková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2016:2316200977.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Myrtill Vojtekovou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: N. F., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa rodičov - matky: P. F., rod. M., nar. XX.X.XXXX, bytom I. A. č. XX, a otca: neb. N. F., nar. X.X.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom I. A., o schválenie právneho úkonu, takto

rozhodol:

I. Neschvaľuje sa právny úkon, ktorý v mene maloletého dieťaťa vykonala jeho zákonná zástupkyňa, matka P. F., nar. XX.X.XXXX, v dedičskom konaní po neb. Ing. N. F., nar. X.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn.: 60D/77/2012, u notára pod sp.zn.: Dnot 47/2012, a to prístupenie k dedičskej dohode vyjadrenej v zápisnici spísanej dňa 16.12.2015 na Notárskom úrade JUDr. M. A., notárky so sídlom v K., Š. X.

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Na základe podnetu Okresného súdu Bratislava IV, doručenom tunajšiemu súdu dňa 22.1.2016, bolo začaté uznesením č. k.: 12P/20/2016-4 zo dňa 28.1.2016 z úradnej moci konanie o schválenie právneho úkonu za maloleté dieťa, a to zápisnice o dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov (nebohého a pozostalej manželky) a dohoda o vyporiadaní dedičstva, spísanej pred súdnou komisárkou dňa 16.12.2015 v dedičskom konaní po neb. Ing. N. F., nar. X.X.XXXX, zomrelom X.X.XXXX, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 60D/77/2012, Dnot 47/2012.

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky a kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa, prečítaním sa oboznámil s podstatným obsahom spisu tunajšieho súdu a dedičského spisu Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 60D/77/2012, ako aj s listinnými dôkazmi, ohľadne účastníkov konania, ako aj ostatným na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

3. Maloleté dieťa je dedičom po poručiťovi - starom otcovi Ing. N. F., nar. X.X.XXXX, zomr. X.X.XXXX, naposledy bytom K., K. XXX/X. Dedičské konanie je vedené na Okresnom súde Bratislava IV. pod sp. zn. 60D/77/2012, konanie prebieha na Notárskom úrade JUDr. M. A., súdnej komisárky v Bratislave pod sp. zn. Dnot 47/2012. Mal. dieťa bolo vnukom poručiťľa, ktorého otec N. F., nar. X.X.XXXX, naposledy bytom 925 03 I. A. XX, zomrel dňa XX.XX.XXXX, teda predumrel svojho biologického otca - starého otca mal. dieťaťa. Poručiťľ zomrel bez zanechania závetu a listiny o vydedení. Dedičia dedili zo zákona. V dedičskom konaní bolo maloleté dieťa zastúpené matkou ako zákonným zástupcom, ktorá nie je dedičkou poručiťľa, nedošlo tu preto ku kolízii záujmov.

4. Tunajší súd o schválení právneho úkonu za maloleté dieťa v predmetnom dedičskom konaní po neb. Ing. N. F. už rozhodoval rozsudkom č. k. 17P/17P/359/2012 - 13 zo dňa 28.2.2013 a rozsudkom č. k. 12P/52/2014-17 zo dňa 13.5.2014, ktorými neschválil právny úkon za maloleté dieťa.

5. Podľa § 473 ods. 1 a 2 OZ, v prvej skupine dedia poručiťelove deti a manžel, každý z nich rovnakým dielom. Ak nededí niektoré dieťa, nadobúdajú jeho dedičský podiel rovnakým dielom jeho deti. Ak nededia ani tieto deti alebo niektoré z nich, dedia rovnakým dielom ich potomci.

6. Podľa § 9 OZ maloletí majú spôsobilosť len na také právne úkony, ktoré sú svojou povahou primerané rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej ich veku.

7. Podľa § 28 OZ ak zákonní zástupcovia sú povinní aj spravovať majetok tých, ktorých zastupujú, a ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu.

8. Podľa § 31 ods. 1 ZR, rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

9. Občiansky zákonník rozdeľuje zákonných dedičov do štyroch dedičských skupín (§ 473, 474, 475 a 475a), pričom pri dedení sa postupuje v poradí od prvej skupiny po štvrtú skupinu. Dediť možno vždy iba v rámci jednej skupiny dedičov. V ustanovení §-u 473 je upravené dedenie prvej skupiny dedičov, kam sú zaradení najbližší príbuzní poručiťela.

10. V prvej skupine dedičov dedia rovnakým dielom manžel poručiťela a jeho deti. Poručiťelove deti dedia bez ohľadu na to, či pochádzajú z manželstva, alebo nie. Právo na dedičstvo zákon priznáva aj deťom, ktoré boli počaté a v čase úmrtia poručiťela ešte nenarodené. Právo dediť majú aj deti, ktoré boli osvojené. Ak poručiťel žil v manželstve, v rámci konania o dedičstve treba najprv vyporiadať zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo manželov a určiť, ktorá časť bezpodielového spoluvlastníctva manželov bude patriť do dedičstva. Okrem toho do dedičstva po zomretom manželovi bude patriť aj jeho výlučný majetok a aj podiely, ktoré mu ku dňu smrti patrili z vecí, ktoré mal v podielovom spoluvlastníctve.

11. V rámci prvej skupiny dedičov je zakotvené právo reprezentácie, z čoho vyplýva, že môžu dediť aj potomkovia detí poručiťela, t. j. vnukovia a vnučky, a to v prípade, ak dieťa poručiťela z akéhokoľvek dôvodu nededí, resp. ak sa nedožilo smrti poručiťela. To znamená, že ten podiel, ktorý by inak pripadol dieťaťu poručiťela, pripadne jeho deťom (vnukom a vnučkám), a to tiež rovnakým dielom. Ak by nededil vnuk či vnučka poručiťela, jeho podiel môžu rovnakým dielom zdediť jeho deti (pravnuke alebo pravnučka poručiťela).

12. Prvá skupina dedičov má význam aj z hľadiska určenia zákonných podielov, ktoré patria potomkom poručiťela ako neopomenuteľným dedičom. Tento zákonný podiel musia dostať aj v prípade, ak by poručiťel zriadil závet (§ 479). Výška zákonného podielu potomka ako neopomenuteľného dediča sa vypočíta tak, že hodnota celého dedičstva sa vydelením počtom dedičov, ktorí prichádzajú do úvahy ako dedičia v prvej skupine.

13. Zo zápisnice o prejednaní dedičstva zo dňa 16.12.2015 vyplýva, že do okruhu dedičov patrí manželka poručiťela N. F., rod. C., nar. XX.X.XXXX, deti poručiťela Ing. B. F., PhD., nar. XX.X.XXXX, M. F., nar. XX.XX.XXXX, Ing. M. F., nar. X.X.XXXX a právom zomrelého syna N. F., zomr. XX.XX.XXXX pristupujú do okruhu dedičov jeho deti K. F., nar. XX.X.XXXX a maloletý N. F., nar. XX.X.XXXX.

14. Po preskúmaní obsahu dedičského spisu, sp. zn. 60D/77/2012, súd zistil, že hodnota nehnuteľností - pozemkov, nachádzajúcich sa v k. ú. K.Á. G. K., v obci K. G. K., vedených Okresným úradom K. G. K., katastrálny odbor na LV č. 3744, LV č. 1726 a LV č. 3743 bola určená iba na základe tvrdení dedičov, že tieto nehnuteľnosti sú v súčasnosti nespeňažiteľné, a to sumou 20,- Eur, 200,- Eur a 20,- Eur. Naproti tomu v predchádzajúcej zápisnici zo dňa 16.1.2014 všeobecná hodnota predmetných nehnuteľností bola určená sumou 61,75 Eur, 600,- Eur a 117,43 Eur. Vychádzajúc z uvedeného, sa potom znížila aj všeobecná cena dedičstva o 539,18 Eur, a to bez toho, aby sa zisťovala skutočná hodnota predmetných nehnuteľností, či už znaleckým posudkom alebo iným relevantným zákonným spôsobom, čo však nie je v záujme maloletého dediča.

15. Súd súčasne poukazuje aj na ďalšiu nezrovnalosť, ktorá spočíva nesprávnom uvedení všeobecnej ceny majetku poručiteľa a čistej hodnoty dedičstva v zápisnici zo dňa 16.12.2015, nakoľko vzhľadom aj na vyššie uvedené zníženie hodnoty dedičstva o 539,18 Eur, všeobecná cena majetku poručiteľa predstavuje sumu 54.405,01 Eur a čistá hodnota dedičstva sumu 53.426,06 Eur.

16. Matka ako zákonná zástupkyňa maloletého dediča, vypočutá na pojednávaní ako účastníčka konania uviedla, že ona bola iba pasívnou účastníčkou na pojednávaní pred notárom dňa 16.12.2015, pričom ostatní dedičia boli toho názoru, že maloletý a jeho už toho času plnoletá sestra by nemali nič dediť, nakoľko ich otec nebol plnorodým súrodencom dedičov a synom manželky poručiteľa. Dedičia sa snažili o podhodnotenie nehnuteľností, pričom namietala aj hodnotu nehnuteľností nachádzajúcich sa v k. ú. K. G. K., ktoré neboli znalcom ohodnotené. Uviedla, že ide o rodinný dom, drevenicu, ktorá má síce narušenú statiku, ale nachádza sa v panenskej prírode. Matka rovnako namietala aj hodnotu bytu na K. F. v K., ktorá bola určená znaleckým posudkom sumou 105.000,- Eur, avšak poukázala na to, že porovnateľné byty v Bratislave majú hodnotu 150.000,- Eur. Kontrolný znalecký posudok však nenavrhol. Ďalej uviedla, že zápisnicu o prejednaní dedičstva zo dňa 16.12.2015 s dedičskú dohodu podpísala len preto, lebo už bola úplne vyčerpaná z toho jednania, nemala čas si to celé premyslieť a nemala sa s kým ani poradiť.

17. Kolízny opatrovník vzhľadom na nedostatočné vysporiadanie sa s predmetom dedičstva, ktoré nie je v záujme maloletého dediča a množstvo zistených opomenutí zo strany súdnej komisárky navrhol dedičský spis súdnej komisárke vrátiť na opätovné prejednanie dedičstva.

18. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že právne úkony, ktoré sú zachytené v zápisnici spisanej dňa 16.12.2015 na Notárskom úrade JUDr. M. A., súdnej komisárky v K. pod sp. zn. Dnot 47/2012 nie sú v záujme mal. dieťaťa a priečia sa zákonu, preto ich súd neschválil.

19. Súdna komisárka preto opätovne prejedná predmet dedičstva s celým okruhom dedičov, za účelom odstránenia vyššie v odôvodnení tohto rozsudku naznačených pochybení a opomenutí v notárskej zápisnici, nakoľko povinnosťou súdnej komisárky je dbať na záujmy maloletého dediča a nie ho ukracovať v jeho dedičskom podiele, teda opätovne sa bude musieť vysporiadať s predmetom dedičstva. Vzhľadom na súdom zistené nezrovnalosti zápisnice uvedené vyššie, súd nepovažoval právny úkon vykonaný zákonnou zástupkyňou v mene maloletého, za úkon v jeho záujme, a preto ho neschválil.

20. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 C.m.p., žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nemožno podať odvolanie, nakoľko sa tohto svojho práva účastníci konania účinne v súlade s ustanovením § 368 Civilného sporového poriadku pred súdom vzdali.